

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון

1. ההצעה הזאת לפתרון בחינת הבגרות בעברית היא דוגמה, ובה כמה אפשרויות לפתרון השאלות הפתוחות, אך היא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שמעריכי הבחינה יקבלו.
2. בפתרון שלהלן מובאות עיקר הסוגיות שהיו טעונות ליבון, אך יודגש כי בפתרון זה אין תשובות מלאות ומקיפות, המזכות בניקוד מלא. נדגיש כי מטבע הדברים ציון המבחן מורכב גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם: רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **טל"ח** (טעות לעולם חוזר) – בהצעת הפתרון עלולות ליפול טעויות, ואין בה כדי לחייב את מעריכי הבחינה לקבל תשובה שגויה.
4. על פי חוזר מנכ"ל טוהר הבחינות – תשע"ה/9ד, נבחנים בבחינת הבגרות מחויבים לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר.

[קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מס' 11241, קיץ תשפ"ג, 2023, מועד ב

חלק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

1. א. **דוגמה ממאמר 1:** משתתפים בתחרות להערכת משקלו של שור הצליחו להעריך את המשקל כמעט במדויק.
דוגמה ממאמר 2: שימוש בחוכמת ההמונים להערכת מדידה של גובה, רוחק או משקל / שימוש בחוכמת ההמונים לקבלת המלצה על רופא שיניים
דוגמה ממאמר 3: בשנת 2011 סייע הציבור בלונדון בזיהוי חשודים בהתפרעויות ובאיתורם.
- ב. **במאמרים 1–2** חוכמת ההמונים נוגעת ליכולת השיפוט של קבוצת אנשים, ואילו **במאמר 3** מוצגת חוכמת המונים מפותחת יותר, המשתמשת בטכנולוגיה כמו בינה מלאכותית או שיתוף פעולה בין מחשבים.
2. א. **קבוצה (2)**
ב. חוכמת ההמונים יעילה כאשר מתקיימים בקבוצה שלושה תנאים: גיוון של חברי הקבוצה, היעדר תלות ביניהם וביזור של חברי הקבוצה. בקבוצה מספר 2 מתקיימים שלושת התנאים. העובדה שמספר הטלפון של האנשים בקבוצה מסתיים בספרה 3 מרמזת על קבוצה אקראית ומגוונת. בין חברי הקבוצה אין תלות משום שהם אינם מכירים זה את זה ואין ביניהם קשר. נוסף על כך בקבוצה זו אנשים מכל הארץ, והם אינם מרוכזים במקום גאוגרפי אחד.
3. א. **עמדתו של ד"ר דורון עולה בקנה אחד עם עמדתו של פרופסור פולוס.**
ב. שני החוקרים תמימי דעים שחשיבה עצמאית של היחיד מניבה רעיונות איכותיים, חדשניים, יעילים ומקוריים יותר מחשיבה קבוצתית.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מס' 11241, קיץ תשפ"ג, 2023, מועד ב

4. הצעה לסקירה

חוכמת ההמונים קשורה ביכולת השיפוט של ההמון. רעיון חוכמת ההמונים, המתבטא גם בחשיבה קבוצתית וגם ברשתות החברתיות, קובע כי בתנאים מסוימים החוכמה של קבוצת אנשים תהיה גדולה יותר מחוכמתו של הפרט היחיד, וכי קבוצה זו תוכל להגיע לתוצאה מדויקת יותר גם מן התוצאה של מומחים גדולים בתחום (סורובייצקי, 2006; נצר, 2017). סורובייצקי (2006) מונה שלושה תנאים שעל הקבוצה לקיים כדי שחוכמתה תהיה יעילה: גיוון של חברי הקבוצה, היעדר תלות ביניהם וביזור של חברי הקבוצה.

אולם התבססות על חוכמת ההמונים עלולה להיות מסוכנת ומופרכת, והיא טומנת בחובה כמה בעיות. חוקרי חשיבה יצירתית מסכימים שקבוצה גדולה תפיק כמות רבה יותר של רעיונות, אך הם יהיו ישימים, יעילים או מקוריים פחות מן הרעיונות של היחיד (נצר, 2017).

כיוון שבקבוצה הזמן לביטוי מתחלק בין חברי הקבוצה, אין ליחיד מספיק זמן לגבש דעה אישית. יתר על כן, כאשר אנשים חושבים בקבוצה, הם מושפעים מדעות של שאר חברי הקבוצה או מהשפעות חיצוניות, ולכן התוצאה שתקבל עלולה להיות מוטה. בתוך כך, בקבוצה יש אנשים הנמנעים מלהביע את דעתם בשל חשש מתגובת שאר החברים. עולה אפוא שבקבוצה הגדולה תיתכן החמצה של רעיונות טובים באמת של אנשים יצירתיים, וכי חשיבה קבוצתית עלולה להחליף את החשיבה העצמאית ולערער על הרעיון של אחריות אישית (נצר, 2017).

ביבליוגרפיה:

- נצר, ר' (2017). חוכמת ההמונים היא אתוס מסוכן, מופרך לחלוטין ומניפולטיבי. **גלובס**.
- סורובייצקי, ג' (2006). **חוכמת ההמונים**. ירושלים: עברית.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מס' 11241, קיץ תשפ"ג, 2023, מועד ב

חלק שני – לשון (50 נקודות)

פרק א: שם המספר – חובה (10 נקודות)

- 5. שלושים ושבע
- שנים עשר
- מאתיים שמונים ושישה
- אחת
- מאה ושבע עשרה
- עשרים שלושה
- ארבעים ושניים
- עשר
- עשרים ושישה
- שלושה

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מס' 11241, קיץ תשפ"ג, 2023, מועד ב

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

6.

תיאור	נושא	נשוא	מושא	תיאור
לועיתים	משתתפים	נמנעים	מביטוי	רעיונות
			בשל חשש	מתגובת
			חברי	הקבוצה.
			לועיתים	
			לועיתים	
			לועיתים	

ב. (1) הסוג התחבירי: מורכב

(2) הסוג התחבירי: מאוחה / איחוי / מחובר

פסוקית מושא

• חוקרים כבר הוכיחו עד כמה חוכמת ההמונים ברשת מבוססת על דעה מוטה.

ג. אף על פי שחברי הקבוצה חסרי מומחיות בתחומים רבים, ההחלטות של האנשים בקבוצה מצטברות יחד להחלטה נכונה.

7. א. אף על פי שפתרון של חברי קבוצה המרוחקים גאוגרפית זה מזה יהיה כנראה טוב יותר מפתרון של אדם יחיד,

לא תמיד הוא יעלה בקנה אחד עם אמות המידה של חוכמת ההמונים.

ב. (1) אנשים מאמינים שהפתרונות לבעיות שונות הם כבר לא בידי האדם היחיד, אלא בידי ההמון.

(2) בחידושים כיום טמונים פוטנציאל רב וגם סכנות רבות.

• במשפט (1) – ניגוד

במשפט (2) – ריבוי והוספה

ג. השימוש בבינה המלאכותית הוא התפתחות נוספת של חוכמת ההמונים.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מס' 11241, קיץ תשפ"ג, 2023, מועד ב

8. א. (1) על פי מחקרים, אנשים נוטים להגיב בחיוב על מידע שכבר זכה לתגובות חיוביות.

(2) הפתרון הקבוצתי יהיה כנראה טוב יותר מכל פתרון אחר.

• במשפט (1)

• ידוע כי השימוש בחוכמת ההמונים נפוץ ברשתות החברתיות.

פסוקית מושא

ב.

פסוקית תנאי
"אם תכפו על העובדים סיעור מוחות בקבוצה, תחמיצו רעיונות טובים באמת", אומר פרופסור פולוס.

• פרופסור פולוס שאם תכפו על העובדים סיעור מוחות בקבוצה, תחמיצו רעיונות טובים באמת.

9. א. (1) בינה מלאכותית למדה דרכי שיתוף פעולה בין מחשבים ושחקנים אנושיים.

(2) הבינה המלאכותית ניצחה במשחק.

(3) בעת האחרונה התבשרנו על כך.

ב.

תרומת המידע של התמורה לקטע	המילה או המילים שהתמורה ממירה	התמורה	
ציון תפקידו של ד"ר דורון יוצר מהימנות.	ד"ר אייל דורון	חוקר חשיבה יצירתית	1
הפירוט מאפשר את הבהרת האסר של הדובר.	הדברים (החשובים ביותר)	אישיותו, כישוריו, ניסיון חייו והאינטואיציה שלו	2

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מס' 11241, קיץ תשפ"ג, 2023, מועד ב

10. א. (1) כיום כאס/כס אנשים רוצים לפתור בעיה המטרידה אותם לכ לקבל החלטה בנוגע לעניין חשוב (זמן) (ברירה)

בחייהם, הם בדרך כלל פונים למומחים.

(2) אלס עס פי כ / אלס כי עדיף להתייעץ עם אנשים שהם מומחים בתחומם, רבים פונים לגולשים ברשתות (ויתור/הסתייגות)

החברתיות כבי ע דווקא הם יעזרו להם בפתרון בעיות. (תכלית)

(3) חוכמת ההמונים נחשבת חזקה יותר מחוכמתו של האדם היחיד, לכ אנשים מעדיפים להיעזר בה (סיבה)

במקום לפנות לאדם המומחה בתחומו.

(4) מחקרים מוכיחים שליחיד יש רעיונות יעילים ומקוריים יותר מלקבוצת אנשים.

אלס עס פי כ / למרות זאת / עס זה מנהלי חברות מתעקשים ליזום האקטונים ומרתונים של חשיבה (ויתור/הסתייגות)

קבוצתית.

ב. • קראתי על חוכמת ההמונים ברשתות החברתיות.

• תפקיד 1: לוואי

תפקיד 2: תיאור

ג. אחד המשתתפים, שהניחוש שלו היה קרוב למשקל השור, זכה בפרס.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מס' 11241, קיץ תשפ"ג, 2023, מועד ב

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

.11

הפועל	השורש	הבניין
מניחים	נ-ו-ח	הפעיל
פונים	פ-נ-י/ה	פעל (קל)
הוכיחו	י-כ-ח	הפעיל
טמונות	ט-מ-ן	פעל (קל)
יצטברו	צ-ב-ר	התפעל
לשכלל	ש-כ-ל-ל	פיעל
מוטעה	ט-ע-י/ה	הופעל

.12 .א

התפעל	פיעל	הפעיל	נפעל	פעל (קל)
לְהִתְרוֹצֵץ	לִיעֵץ	לְהַבִּין לְהַבְדִּיל	לְהוֹתֵר	לְלַכֵּת

- ב. בינה
- ג. הבדלה; הבדל
- ד. נותר
- ה. ר-ו-ץ

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מס' 11241, קיץ תשפ"ג, 2023, מועד ב

13. א. (1)

שם עצם **מְשַׁקְיָעִים** ברחבי העולם **מְשַׁקְיָעִים** משאבים כדי לרתום את השימוש בחוכמת
פועל

ההמונים לתחומי הביטחון. אך עדיין לא נמצאו פתרונות לכל האתגרים **שִׁנְכָפִים** על ארגוני הביון השונים.

שם תואר **מְדַיְקוֹת** (מדויקות) פחות מן התוצאות של

שם תואר **מְצַמְצֵמַת** (מצומצמת).

(2) הצורה: נכפים; השורש: כ-פ-י/ה; הבניין: נפעל

הצורה: מדויקות; השורש: ד-י-ק; הבניין: פועל

הצורה: מצומצמת; השורש: צ-מ-צ-ם; הבניין: פועל

ב. (1) י-ש-ם

(2) קטיל

(3) ש-ו-י-ם

(4) פעל (קל) / הפעיל

14. א. פותח

נועד

להוביל

מתעדכנת / מעודכנת

מתקבל

מועבר / עובר

לזהות

להודיע / ליידע

ב. ניסוי

תושבים

תוצאה / תוצאות

שקלול

תשובות

הרצאה / הרצאות

תנאים

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מס' 11241, קיץ תשפ"ג, 2023, מועד ב

15. א. (1)

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי
כָּוִיָּה חֲנִיָּה	מֵאֲפִיָּה פְּגִיָּה

(2) פגייה / מאפייה – מקום / קבוצות / אוספים

ב. (1) סוג הצורן: גזירה; משמעות הצורן: שם תואר

סוג הצורן: נטייה; משמעות הצורן: שייכות

(2) שיטפונות, זיכרונות, עקרונות